

VINARÁČEK

INFORMAČNÍ ZPRAVODAJ OBCE VINARY

Obec Vinary, Vinary 67, 538 63 Chroustovice

469 674 261

www.obecvinary.cz

obec.vinary@tiscali.cz

Milí čtenáři,

máme za sebou první týdny nového roku, do kterého bych Vám ještě jednou chtěla popřát co nejvíce zdraví, štěstí, pohody a optimismu. Situace předchozích měsíců bohužel ukazuje, že ještě nějakou dobu budeme muset počkat, než se naše životy opět vrátí do běžných kolejí a svět zas bude aspoň trochu normální. Nikdo z nás před rokem netušil, jak náročné období nás čeká. Věřme však, že už bude jenom líp a my zase budeme moci dělat věci, které nám dříve přišly úplně samozřejmé – posílat děti do školy, nakoupit co potřebujeme, dát si jídlo v restauraci, sejít se s přáteli a známými na nějaké společné akci. Bohužel to ještě nějakou dobu potrvá, a proto ani hasičský ples a dětský karneval se letos neuskuteční.

Jediné, co se teď zdá být trochu normální, je počasí posledních dní, kdy nám konečně napadl sníh, a děti si po distanční výuce mohou dosyta užívat zimní radovánky.

Tématem posledních dní je očkování a rezervace termínů. Pokud byste někdo potřeboval nejen s tímto problémem, ale i s čímkoli jiným, pomoci, neváhejte se na nás obrátit, rádi uděláme, co je v našich silách.

Chtěla bych poděkovat všem, kteří se v loňském roce jakkoli zapojili do dění v obci, ať už jako členové zastupitelstva, výborů, sboru pro občanské záležitosti, sboru dobrovolných hasičů, zaměstnanci, ale i spousta jednotlivců, kterým není život v naší obci lhostejný. Děkuji a těším se na další spolupráci v letošním roce!

Pavčina Šrůtová, starostka

Tříkrálová sbírka 2021

Letošní Tříkrálová sbírka proběhne vzhledem k přetrvávajícím omezením bez tradičního dětského koledování dům od domu.

Do sbírky ale i letos můžete přispět, a to hned několika způsoby:

1. **příspěvkem do kasičky umístěné na Obecním úřadě ve Vinarech v úterý od 17 do 19 hodin, po domluvě (na tel. 773232555) i jindy do 24. ledna.**
2. on-line na www.trikralovasbirka.cz
3. zasláním jednorázové nebo trvalé DMS ve tvaru
 - DMS KOLEDA 30 nebo DMS TRV KOLEDA 30
 - DMS KOLEDA 60 nebo DMS TRV KOLEDA 60
 - DMS KOLEDA 90 nebo DMS TRV KOLEDA 90
 na číslo **87 777**.

O čem jednalo zastupitelstvo 13. 11. 2020

Usnesení č. 01/04/2020:

ZO Vinary schvaluje změnu plánu rozvoje vodovodů a kanalizací Pardubického kraje a pověřuje starostku obce podáním žádosti o tuto změnu.

Usnesení č. 02/04/2020:

ZO Vinary schvaluje podání žádosti o dotaci z programu obnovy venkova Pardubického kraje na rok 2021 na akci: Oprava technického zázemí u KD ve Vinarech ve výši 150 tis. Kč.

Usnesení č. 03/04/2020:

ZO Vinary schvaluje podání žádosti o dotaci z Mikroregionu Vysokomýtsko z projektu „Vybavenost Mikroregionu Vysokomýtsko“ na rok 2021 na pořízení přístřešku na autobusovou zastávku Vinary ve výši 35 tis. Kč.

Usnesení č. 04/04/2020:

ZO Vinary schvaluje podání žádosti o podporu realizace projektu Oprava dámských WC v kulturním domě ve Vinarech z programu Malý LEADER pro území MAS Skutečsko, Košumbersko a Chrasteco, z.s. pro rok 2021 ve výši 41 435,24 Kč.

Usnesení č. 05/04/2020:

ZO Vinary schvaluje poskytnutí území obce Vinary a členství obce v Místní akční skupině Skutečsko, Košumbersko, Chrasteco, z.s.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- a) informace starostky o probíhajících pracích na opravě střechy KD
- b) informace starostky o provedených rozpočtových opatřeních
- c) diskusní příspěvky

O čem jednalo zastupitelstvo 17. 12. 2020

Usnesení č. 01/05/2020:

ZO Vinary schvaluje vyrovnaný rozpočet obce Vinary na r. 2021 ve výši 2 052 tis. Kč.

Usnesení č. 02/05/2020:

ZO Vinary schvaluje schodkový střednědobý výhled rozpočtu na r. 2022 s příjmy 2 230 tis. Kč a výdaji 4 200 tis. Kč, saldo ve výši 1 920 tis. Kč bude kryto přebytky z minulých let; a vyrovnaný střednědobý výhled rozpočtu na rok 2023 ve výši 2 430 tis. Kč.

Usnesení č. 03/05/2020:

ZO Vinary schvaluje Program rozvoje obce Vinary na roky 2021-2028.

Usnesení č. 04/05/2020:

ZO Vinary schvaluje složení likvidační komise k inventurám.

Usnesení č. 05/05/2020:

ZO Vinary schvaluje výběr společnost STILT Project s.r.o. na podání žádosti o dotaci a administraci akce Vybudování soustavy DČOV v obci Vinary.

Usnesení č. 06/05/2020:

ZO Vinary schvaluje zvýšení hodinové sazby na DPP a DPČ: práce s traktůrkem 110 Kč, s křovinořezem 130 Kč, ostatní práce 100 Kč.

Usnesení č. 07/05/2020:

ZO Vinary schvaluje dohody o provedení práce mezi obcí Vinary a zastupiteli.

Usnesení č. 08/05/2020:

ZO Vinary schvaluje rozpočet na hospodaření v obecních lesích na r. 2021.

Dále zastupitelstvo obce Vinary bere na vědomí:

- a) zprávu o hospodaření obce k 30. 11. 2020
- b) informaci o rozpočtovém opatření č. 7/2020
- c) zprávu o kontrole plnění usnesení zastupitelstva
- d) další informace starostky
- e) diskusní příspěvky

Demografické údaje o naší obci

počet obyvatel k 1. 1. 2021: **132**

- 26 dětí do 15 let
- 34 seniorů nad 65 let
- 72 obyvatel od 15 do 65 let
- 68 žen
- 64 mužů

Během roku 2020 **vzrostl počet obyvatel o 6.**

Narodily se 2 děti, trvalé bydliště si přihlásili 4 občané, nikdo nezemřel a nikdo se neodstěhoval.

Program rozvoje obce

Na veřejném zasedání zastupitelstva naší obce dne 17. prosince 2020 byl schválen důležitý rozvojový dokument obce Vinary, kterým je Program rozvoje obce na roky 2021-2028. O významu tohoto dokumentu jsme Vás informovali již v loňském roce. Mnozí z Vás se na tvorbě podíleli vyplněním dotazníku či účastí na setkání s veřejností, kde jste byli seznámeni s popisnou částí dokumentu, s výsledky dotazníkového šetření a s plánovanými aktivitami na dané období. Měli jste možnost navrhnout vlastní aktivity a vznést připomínky k rozvojovému dokumentu.

Výsledný dokument je k nahlédnutí v kanceláři Obecního úřadu ve Vinarech a na webových stránkách naší obce.

Oprava střechy KD

Na rok 2020 jsme žádali o dotaci z Programu obnovy venkova Pardubického kraje na akci „Oprava obecních budov – 3. etapa“. Vzhledem k nastalé situaci došlo ke změnám v poskytování dotací z POV – těmi hlavními bylo snížení objemu finančních prostředků a prodloužení doby na čerpání dotace do 30. června 2021.

Obdrženu dotaci ve výši 80 tis. Kč jsme využili na opravu střechy kulturního domu a dřevěného podbití střechy v přední části budovy. Celkové náklady činily 170 778 Kč. Na pracích na této akci se podíleli členové SDH Vinary (5 200 Kč), kteří provedli demontáž staré krytiny a vyzdvižení nového materiálu na střechu. Pokládku nové krytiny provedl pan Vladimír Šindelář (145 250 Kč) a opravu podbití Martin Šrůt (20 328 Kč).

Místní akční skupina Skutečsko, Košumbersko a Chrastcko

Obec Vinary poskytla souhlas se zařazením svého území do územní působnosti Místní akční skupiny Skutečsko, Košumbersko a Chrastcko, z.s. (dále MAS SKCH) na programové období 2021 – 2027. Zároveň se naše obec stala členem této místní akční skupiny (dále MAS).

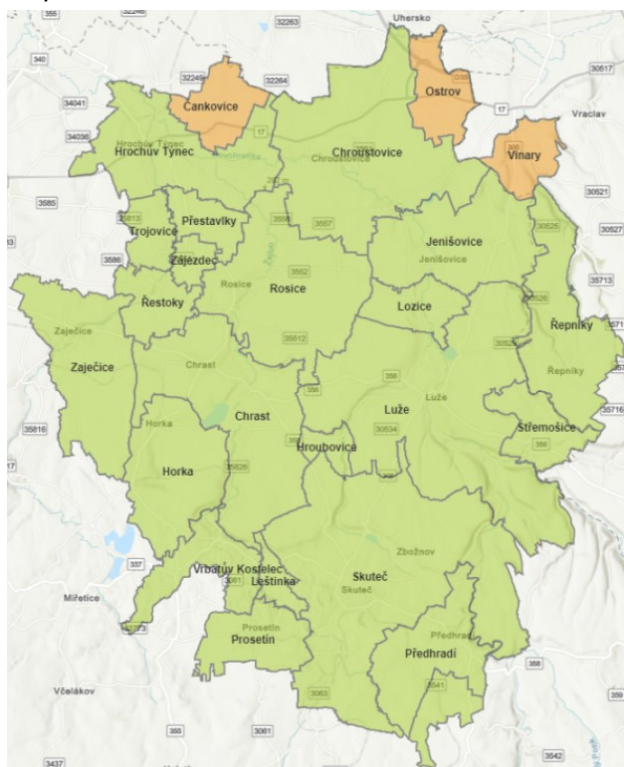
MAS SKCH zahrnuje v současné době území 24 obcí (viz. mapka na další straně – oranžově znázorněno doplnění území do programového období 2021-27).

Co to MAS je?

MAS je dobrovolným společenstvím občanů, které je nezávislé na politickém rozhodování, spolupracuje na rozvoji venkova, zemědělství a získávání finanční podpory z EU a národních programů. Základním cílem MAS je zlepšování kvality života a životního prostředí ve venkovských oblastech hledáním nových forem spolupráce mezi soukromým a veřejným sektorem.

Jedním z nástrojů je také aktivní **získávání a rozdělování dotačních prostředků**. Zařazení území obce do území MAS umožní svým obyvatelům a všem subjektům podávat žádosti o dotace všech operačních programů, které MAS zahrne na základě znalosti potřeb území do své strategie. Je to další možnost čerpání dotací, jejíž výhodou je soutěž s projekty pouze v rámci území MAS a v případě žádosti bez nedostatků a v souladu s potřebami území je zde 98% úspěšnost získání finanční podpory. Podmínky výzev MAS posilují dostupnost pro malé a střední firmy a menší obce a poradenství MAS při přípravě záměru je vždy zdarma.

Zařazením svého území do území MAS, které je také zdarma, otevírá obec mnoho dalších příležitostí nejen pro realizaci potřebných aktivit, na které její samotný rozpočet nestačí, ale hlavně pomůže svým neziskovým organizacím a podnikatelům. Členové MAS mají možnost spolupráce ještě více, ale především mohou připravit tolik potřebné integrované projekty např. na ochranu životního prostředí, rozvoje zaměstnanosti, cestovního ruchu, komunitního rozvoje apod.

Kancelář se snaží průběžně **podporovat místní podnikatele** jak propagací služeb místních producentů na celorepublikovém webu **Regiony sobě**, tak nově formou **lokálních on-line trhů** <https://www.masskch.cz/o-nas/>. Pro zaměstnavatele pomáhá zajistit **bezplatné rekvalifikace a dotovaná pracovní místa**, pro nezaměstnané **informace o pracovních místech v území**.

Pro žáky 9. ročníků a jejich rodiče je připraven podvečerní webinář na téma: **Jak dítě i sebe provést procesem volby budoucího studia?**

Poradí vám odbornice z Univerzity v Hradci Králové a budou se věnovat otázkám:

- Jak se rodí představy o budoucím povolání?
- Každé dítě je originál aneb co dělat, když dítě potřebuje studovat něco jiného, než jsou naše představy o tom, co by pro něj bylo nejlepší?
- Jak společně s dítětem dobře vyladit jeho přání a reálné možnosti studovat vybraný obor?
- Jak se orientovat ve studijních oborech a kde hledat informace?
- Jak může nejen s volbou oboru střední školy pomoci kariérový poradce?

Přihlaste se na adrese:

<https://forms.gle/3VXzhQkW2yVBtp4T8>

Od dubna loňského roku realizuje MAS SKCH **Projekt asistenta prevence sociálního začleňování** s názvem **Společné řešení pro eliminaci sociálního vyloučení obyvatel regionu MAS SKCH**. Smyslem projektu je podpora osob v řešení jejich obtížných životních situací zajištěná efektivním propojováním dostupných služeb, edukací a kontinuální podporou všech místních aktérů, kteří mohou takovým osobám poskytnout pomoc, to vše v rámci všech členských obcí regionu MAS SKCH.

Pokud jste se dostali do obtížné životní situace v oblasti vztahů, zdraví, financí, bydlení, práce či vzdělávání a potřebujete podporu pro její zvládnutí, pro sebe nebo vaše blízké, či si nevíte rady s vyhledáním odborné služby, kontaktujte nás.

V regionu je činný odborný pracovník, na kterého se můžete obrátit o sociální pomoc. Tento pracovník se s vámi po domluvě sejde, poskytne sociální poradenství, případně propojí s vhodnou sociální službou. Bude pro vás zdrojem informací a podpory. A to vše za dodržení maximální diskrétnosti. Takto poskytované služby jsou pro vás zcela zdarma.

Kontakt:

Asistent prevence sociálního vyloučení - Alice Teplá
telefon: 732 322 188
email: tepla@masskch.eu.

Více informací k činnosti a členství v MAS SKCH zájemcům poskytneme na obecním úřadě.

Sběr šatstva

Na obecní úřad můžete **do konce února** nosit použité šatstvo a další věci (ve svázaných pytlích), které si odveze Diakonie Broumov, sociální družstvo.

Co můžete darovat?

veškeré oděvy – nepoškozené, s funkčními zipy

obuv – nepoškozená, zavázaná v igelitové tašce

kabelky, batohy – nepoškozené, s funkčními zipy

lůžkoviny, prostěradla, ručníky, utěrky – čisté i mírně poškozené

přikrývky, polštáře, deky – pouze pérové

záclony, závěsy, látky (min. 1 m²)

menší elektrospotřebiče – i nefunkční

Nelze odevzdat: znečištěný textil, velké elektrospotřebiče, matrace, koberce, nábytek, jízdní kola, kočárky, lyže, lyžačky, knihy, nádoby

Významné životní jubileum oslaví:

v únoru: **Jarmila Doskočilová** – 81 let

v březnu: **Zdeňka Sluková** – 89 let

Josef Dachovský – 84 let

Jaromír Komárek – 65 let

Jubilantům přejeme pevné zdraví, spoustu štěstí, spokojenosti, rodinné pohody a životního elánu.

Nabídka samovýroby dřeva v obecním lese

Stejně jako v loňském roce i letos nabízíme zájemcům možnost samovýroby dřeva v obecním lese v té samé lokalitě. Kdo máte zájem, zavolejte v průběhu ledna Ing. Krčilovi z Městských lesů Vysoké Mýto na tel. číslo 603 499 076.

Zároveň upozorňujeme, že dřeviny na obecních pozemcích (lesních i ostatních) jsou majetkem obce, a tudíž je nezákonné si tento majetek bez souhlasu obce odvážet. Pokud si všimnete, že je někde spadlý strom a vy o něj máte zájem, přijďte se nejprve domluvit na obecní úřad. Budeme rádi, když strom odklidíte a dřevo uhradíte. Ceny dřeva byly schváleny zastupitelstvem obce ve výši 120 Kč za 1 prostorový m³ měkkého dřeva a 150 Kč za 1 prostorový m³ tvrdého dřeva.

Kácení dřevin mimo les

Dle zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, je třeba **povolení** ke kácení dřevin rostoucích mimo les **pro stromy s obvodem kmene nad 80 cm měřeného ve výšce 130 cm nad zemí** a plochy zapojených porostů dřevin **nad 40 m²**. Povolení se **nevyžaduje pro ovocné dřeviny na pozemcích v zastavěném území**, které jsou v katastru nemovitostí vedené jako **zahradu** nebo **zastavěná plocha a nádvoří**. Pokud tedy chcete pokácet strom na Vašem pozemku, který není ani zahradou, ani zastavěnou plochou a nádvořím, a strom má ve 130 cm od země obvod kmene více než 80 cm, je třeba nejprve podat na obecní úřad žádost na příslušném formuláři (k dispozici na webu obce nebo v kanceláři OÚ) a vyčkat na vydání rozhodnutí.

Umístění sirény na hasičárnu

Na hasičárnu byla umístěna siréna pro případ potřeby svolání jednotky dobrovolných hasičů či vyhlášení poplachu. Tlačítko na spuštění sirény je umístěno nejen uvnitř hasičárny ale pro případ nouze také zvenku u vrat za rozbitným sklem.

Siréna není napojena na Jednotný systém varování a vyrozumění, nebude tedy každou první středu probíhat zkouška sirén.

Očkování proti nemoci COVID-19

15. ledna byl na webové adrese: **registrace.mzcr.cz** spuštěn centrální registrační systém na očkování proti koronaviru - nejprve pouze pro seniory starší 80 let, mladším věkovým kategoriím bude registrace na očkování umožněna pravděpodobně v únoru či déle.

Co dělat v případě nejasností či problémů s registrací:

- Můžete zavolat na **bezplatnou centrální linku 1221**, která je v provozu ve všední dny od 8 do 19 hodin a o víkendu od 9 do 16.30.
- Pardubický kraj zřídil **krajskou infolinku 466 026 466**, na kterou se dovoláte v pondělí a středu od 8 do 17 hodin a v úterý, čtvrtěk a pátek od 8 do 14 hodin.
- Můžete se také obrátit na nás **na obecním úřadě**, rádi Vám s registrací pomůžeme. Domluvit se můžete přímo na OÚ nebo na tel. čísle **773 232 555** (starostka).

Domovní čistírny

Projektanti společnosti AKVOPRO s.r.o. zaměřili celkem 41 budoucích domovních čistíren. V současné době zpracovávají projektovou dokumentaci.

Koncem ledna bychom pro Vás měli mít na obecním úřadě k nahlédnutí jednotlivé situace. Pokud k nim nebudete mít připomínky, bude po schválení projektová dokumentace zaslána k vyjádření dotčeným orgánům státní správy (mj. Povodí Labe, vodoprávní úřad VM aj.).

Nový zákon o odpadech

1. ledna tohoto roku vstoupil v platnost nový zákon o odpadech a tři další související zákony, které Poslanecká sněmovna schválila 1. prosince 2020.

Jednou z největších změn je postupné **navyšování poplatku za skládkování odpadu**. Ze současných 500 Kč za 1 tunu bude postupně růst až na 1 850 Kč v roce 2029. Obcím se tak navyšují náklady za uložení směsného odpadu na skládkách, je však možné využít slevy v případě, že obec nepřekročí limit **200 kg** (pro rok 2021) **směsného odpadu na obyvatele a rok**. V roce 2025 musí obce zajistit, aby tříděný odpad tvořil min. 60 % z celkového objemu komunálního odpadu, v roce 2030 je to 65 % a v roce 2035 již 70 %. V současnosti je to 38 %.

Kolik směsného a tříděného odpadu odvedla naše obec v loňském roce se dozvíme z hlášení začátkem února a budeme Vás o situaci a potřebných opatřeních informovat.

Kontejner na papír

Na stanovišti kontejnerů za hasičárnou můžete nově využít také kontejner na papír. Do kontejneru prosím vhadzujte **svázané balíky papíru** - zvlášť kartony a zvlášť letáky, noviny, časopisy, sešity, kancelářský papír aj.

Zároveň usilujeme o získání kladného stanoviska ke změně krajského plánu vodovodů a kanalizací Pardubického kraje, které je podmínkou dotace.

Na jaře bychom rádi podali žádost o dotaci na Státní fond životního prostředí. Zpracovatele žádosti o dotaci a další související práce máme vysoutěženého.

Do podání žádosti bude třeba uhradit příspěvek domácností na jednotlivé čistírny ve výši 5 tis. Kč – nejlépe posláním na účet obce, a podepsat smlouvy se všemi vlastníky. Počítejte s tím prosím již nyní, včas Vás budeme informovat o přesných termínech.

Místní poplatky

Se začátkem nového roku jsme začali vybírat místní poplatky za odpady a za psy. Částky, splatnost i forma úhrady zůstávají stejné jako vloni.

Děkujeme Vám za včasnou úhradu poplatků!

Sazby místního poplatku za odpady:

- * 500 Kč za trvale bydlící osobu
- * 500 Kč za nemovitost, ve které nemá nikdo hlášené trvalé bydliště
- * 250 Kč za školáky a studenty do 26 let (nutné doložit potvrzením ze školy)
- * 250 Kč za občany, kteří v letošním roce dosáhnou věku 75 a více let

Sazby místního poplatku za psy:

- * 80 Kč za jednoho psa
- * 120 Kč za každého dalšího psa téhož majitele

Poplatky je třeba uhradit do konce března 2021 v hotovosti v úředních hodinách na OÚ nebo převodem na účet obce č. 1145306339/0800, variabilní symbol číslo popisné Vaší nemovitosti.

Více informací najdete v obecně závazných vyhláškách na webu obce nebo v kanceláři OÚ.

Sčítání lidu, domů a bytů

Sčítání 2021 začíná o půlnoci z 26. na 27. 3. 2021. Na rozdíl od předchozích sčítání převezme Český statistický úřad údaje, které jsou dostupné v informačních systémech veřejné správy, zejména pak v evidenci obyvatel. Sčítané osoby tak budou vyplňovat méně údajů než v minulém sčítání.

Do 9. 4. 2021 má každý možnost sečíst se online prostřednictvím elektronického formuláře nebo mobilní aplikace. Kdo se nesečte online, má zákonnou povinnost od 17. 4. do 11. 5. 2021 vyplnit a odevzdat listinný sčítací formulář. Jeho distribuci a sběr zajišťují sčítací komisaři a síť kontaktních míst Sčítání 2021.

Z kroniky obce Vinary

Přehled obyvatelů domů v roce 1914 a jejich účast na válce (pokračování).

Číslo domu 13 – Petrů František a Anna, vlastníci.

Týž narozen roku 1874, mlynář a rolník, ženatý, nastoupil v mobilisaci k zeměb. pěš. pluku čís. 30 do Vys. Mýta, odkud v prosinci roku 1914 vypraven proti Rusku, kde dne 3. června 1915 padl v Ruském Polsku.

Číslo domu 14 – Šrůtová Antonie, vlastnice, domkářka a vdova.

Číslo domu 15 – Pešek František a Kateřina, vlastníci. Týž nar. 8. 11. 1869, ženatý, rolník, odveden 24. září 1915 k pěš. pl. čís. 98 do Kapošváru v Uhrách, na to přeložen k vozatajstvu do Turnova v Čechách, v březnu 20. roku 1916 dán na frontu proti Rusku, 25. září 1917 přeložen do Rumunska, odtud 29. ledna 1918 přeložen na Italskou frontu a 12. 7. 1918 na žádost sprostěn co samostatný hospodář až do převratu.

Pešek Josef, syn, nar. 22. 2. 1899, svobodný, odveden 14. února 1917 k zem. pěš. pl. čís. 30, pak přeložen k pěš. pl. čís. 37. Na frontu proti Rusku dán v květnu 1917, pak proti Itálii, kde raněn do pravé ruky útržkem granátu v prosinci 1917, po vyléčení v zázemí přidělen ku pěš. pl. čís. 1 do Vídně v měsíci září 1918, kde setrval do převratu.

Číslo domu 16 – Štos Jan a Františka, vlastníci, domkář rolník, stár nad 50 r., od úkonů válečných prost.

Štos František, syn, nar. 3. 5. 1891, syn, při hospodář.

nástup v mobilisaci k těžkému dělostřelectvu do Krakova v Haliči, na frontu proti Rusku vypraven v září 1914, v prosinci přeložen k polnímu dělostřelectvu na téže frontě poté za ¼ roku onemocněl reumatismem, léčen v Krakově, za šest týdnů po vyléčení dán na frontu proti Srbsku. V r. 1916 předán s celým oddílem k vojsku „Německé Říše“ na frontu proti Francii, v srpnu 1917 s tímto vojskem účastnil se bojů proti Itálii, koncem roku 1917 opět zase na frontě proti Francii, kde setrval do konce.

Číslo domu 17 – Pleskot Jan a Anastazie, vlastníci, obchod se zbožím smíšeným, vzhledem k stáří válečných úkonů prost.

Pleskot Jan, syn, naroz. 18. 12. 1895, svobodný, odveden 1. 3. 1915 k zem. pěš. pl. č. 30 do Vys. Mýta. Nástup na frontu 3. 7. 1915 ke Krašniku v Rusku, dne 20. 1. 1916 s omrzlými končetinami dán v léčení do Pardubic, odkud 13. 3. 1916 dán do rekonvalescence v Tulnu v Dol. Rakousích, po druhé na frontu proti Rumunsku vypraven 1. ledna 1918, kde setrval do převratu.

Pleskot Jaroslav, syn, nar. 18. 5. 1897, svobodný, příručí v obchodě s látkami, odveden 1. září 1916 k zem. pěš. pl. č. 30, na to po lékařských konstatujících přehlídkách v Budapešti a Kapošváru 19. ledna 1917 propuštěn.

Číslo domu 18 – Morávek Josef a Františka, vlastníci. Týž nar. 17. března 1871, ženatý, domkář, rolník, odveden 24. září 1915 ku polním myslivcům pluk čís. 12. do Gössenu v Uhrách, na frontu proti Itálii dán v dubnu 1916, pak na Albanii, na to 10. června 1918 přeřazen do Liberce v Čechách.

Číslo domu 19 – Houdek Václav a Anna, vlastníci. Týž nar. 6. června 1866, ženatý, rolník, odveden 24. září 1915 k 74. pěš. pluku do Kadaně, zastával místní hlídkové služby v Čechách. V měsíci červnu 1917 propuštěn z vojska při demobilisování ročníku 1865.

Číslo domu 20 – Němec Jan a Kateřina, vlastníci. Týž nar. 31. prosince 1867, ženatý, rolník, odveden 24. září 1915 k 30. zeměb. pěš. pluku do Tulnu v Dol. Rakousích, prodělal hlídkové služby ve vnitrozemí až do převratu.

Číslo domu 21 – Novák Josef a Kateřina, vlastníci, hostinec, vzhledem k stáří válečných úkonů prost.

První pomoc - PNEUMOTHORAX

V hrudní dutině je za normálních okolností podtlak. Ten plicím neklade tak silný odpor a je tak pro ně snazší "nafouknou" se. Tento hlavní orgán dýchání totiž funguje jako jakási houba nasávající vzduch. Plíce samotné žádné svalstvo neobsahují, proto dýchání závisí na kosterním, příčně pruhovaném svalstvu, které při nádechu zvětší objem hrudní dutiny a plíce mají místo, aby se roztáhly a prostřednictvím horních dýchacích cest nasály vzduch. Uvolněním svalstva se hrudník vrátí do původní polohy, plíce se smrští a dojde k výdechu.

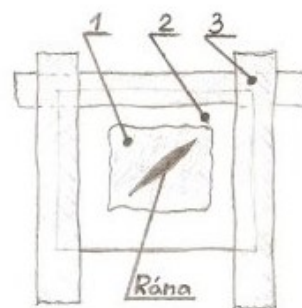
Při pneumothoraxu dochází k průniku vzduchu do hrudní dutiny. Vyrovnává se tak tlak v hrudní dutině s tlakem atmosférickým. Při nádechu do hrudní dutiny vniká vzduch, který utlačuje nejbližší plíci, to způsobuje její dysfunkci. Při výdechu sice tento vzduch z hrudní dutiny opět uniká, ale ne všechen, proto je rychlé ošetření velmi důležité. Bez pomoci totiž nahromaděný vzduch brzy začíná utlačovat i druhou plíci a srdce. Jde o poranění přímo ohrožující život, proto je jeho správné ošetření primární.

Pneumothoraxů je více druhů. V terénu se zřejmě setkáme pouze s tzv. **otevřeným pneumothoraxem**, který bývá častou komplikací **otevřené zlomeniny žebra**. Na první pohled bude mít postižená osoba **respirační potíže**, může být přítomná **cyanóza** nebo **bledost**. Po důkladnějším pátrání nalezneme v oblasti hrudního koše **ránu, ze které může vytékat sytě červená (okysličená), zpěněná krev**. Výjimkou nemusí být ani **zvuk vnikajícího nebo unikajícího vzduchu z hrudní dutiny** (syčení, pištění). Postižený bude dostatečně dýchat i s jednou funkční plící.

První pomoc

Po nalezení rány ji musíme **okamžitě hermeticky uzavřít**, třeba i dlaní své ruky (nezapomeneme na latexové rukavice) a **postiženého uložíme do Fowlerovi polohy v polosedě** (tím zmírníme bolest a vytvoříme si prostor pro ošetření). Správné ošetření pneumothoraxu spočívá ve zhotovení **poloprodyšného obvazu** (jde o improvizovaný jednostranný ventil) tvořeného třemi vrstvami:

1. **sterilní krytí** (náplast nebo sterilní "čtvereček")
2. **neprodyšná vrstva** (např. igelit z autolékárničky)
3. **náplastová fixace ze tří stran** – 4. strana (spodní) se nezalepuje, aby mohla vytékat krev a unikat vzduch z hrudní dutiny

Zhotovit správně fungující poloprodyšný obvaz je náročné a laické veřejnosti se proto doporučuje zhotovovat **neprodyšný obvaz**, kde je zalepena i 4. strana. Při otevřené zlomenině žebra se provádí pouze neprodyšný obvaz.

Pokud je postižený v bezvědomí, a nejeví známky šoku, uložíme ho do **stabilizované polohy** na stranu, na které má ránu - dojde k částečné fixaci a zmírnění bolesti. Pravděpodobnější je ale naopak rozvoj šoku, v tom případě změníme dosavadní Fowlerovu polohu na **polohu protišokovou**.

Nabídka pro podnikatele

Pardubický podnikatelský inkubátor, z.s. nabízí sérii online přednášek v rámci projektu „Podnikání od A do Z“. Aktivita jsou **hrazeny Pardubickým krajem a městem Pardubice**, pro zájemce jsou zdarma. Přednášky budou probíhat **každé 3. úterý v měsíci vždy od 9.00**, bude možné je shlédnout i **ze záznamu**.

Témata: podnikatelský plán, finance, komunikace, právo, marketing offline, pojištění, měkké dovednosti, obchod, marketing online.

Více informací na p-pink.cz a na FB P-PINK

Registrace na: <http://bit.ly/podnikatelsky-plan-od-a-do-z>

Svoz komunálního odpadu

6., 20. ledna

3., 17. února

3., 17., 31. března

**Svoz velkoobjemového a
nebezpečného odpadu:
13. dubna v 16 hodin**